ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៧០៩/០១១

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិងរដ្ឋាភិបាលនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ស្តីពីការជំរុញ និងការការពារវិនិយោគ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី២៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៩ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភា លើកទី២ នីតិកាលទី៤ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្របតាមទម្រង់និងគតិនៃច្បាប់នេះទាំងស្រុង ដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី១៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៩ នាសម័យប្រជុំវិសាមញ្ញ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុង ដូចតទៅនេះ :

ច្បាប់

ស្តីពី

ការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិងរដ្ឋាភិបាលនៃសាធារណរដ្ឋ ប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវស្តីពីការជំរុញ និងការការពារវិនិយោគ

មាត្រា ១.–

អនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងរដ្ឋាភិបាលនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ស្តីពីការជំរុញ និងការការពារវិនិយោគ ដែលធ្វើនៅក្រុងវៀងច័ន្ទ នាថ្ងៃទី ២៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៨ ហើយដែលមានអត្ថបទទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ។

មាត្រា ២.–

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធី ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី *០៧* ខែ *កក្កដា* ឆ្នាំ ២០០៩

ពរល:០៥០៧.៧២២

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ

សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហត្ថលេខា

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ហត្ថលេខា

គាត ឈន់

លេខ: ៧៧៦. ច.ល

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ... ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៩

កិច្ចព្រមព្រៀង
រវាង
រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
និង
រដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ
ស្តីពី
ការជំរុញ និង ការការពារវិនិយោគ

****

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ (ចាប់ពីពេលនេះតទៅ ហៅថា "ភាគីជាប់កិច្ចសន្យា")

ក្នុងស្មារតីលើកកំពស់ចំណងមិត្តភាព និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងប្រទេស និងប្រជាជន នៃប្រទេសទាំងពីរ

ដោយមានបំណងបង្កើតនូវលក្ខខ័ណ្ឌអនុគ្រោះសំរាប់កិច្ចដំណើរការវិនិយោគ ដែលធ្វើឡើងដោយជនជាតិរបស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាមួយ ឈរលើមូលដ្ឋានអធិបតេយ្យភាព ស្មើភាព និងមានផលប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមក និង

ដោយទទួលស្គាល់ថា កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការជំរុញ និងការការពារវិនិយោគនេះ នឹងជំរុញឱ្យមានការកើនឡើងនូវសកម្មភាពផ្នែកវិនិយោគនៅក្នុងប្រទេសទាំងពីរ ។

បានព្រមព្រៀងគ្នា ដូចតទៅ :

មាត្រា ១

និយមន័យ

គោលបំណងនៃកិច្ចព្រមព្រៀង

១- ពាក្យ "វិនិយោគ" សំដៅដល់ ទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលបានវិនិយោគដោយជនជាតិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាមួយ នៅលើទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត និងបានការអនុញ្ញាតដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ នានារបស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ដែលក្នុងនោះរួមមាន ទ្រព្យសម្បត្តិដូចខាងក្រោម តែមិនកំរិតទាំងស្រុងត្រឹមទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនោះឡើយ :

ក- ចលនៈទ្រព្យ និងអចលនៈទ្រព្យព្រមទាំងសិទ្ធិកាន់កាប់ដទៃទៀត ដូចជា ការបញ្ចាំ បុព្វសិទ្ធិ និងការធានា ព្រមទាំងសិទ្ធិដទៃទៀត ដែលមានលក្ខណៈប្រហាក់ប្រហែល

ខ- សិទ្ធិជាភាគហ៊ុន ប័ណ្ណធានា ឬផលប្រយោជន៍ផ្សេងទៀត នៅក្នុងក្រុមហ៊ុននៅលើទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត

គ- សិទ្ធិលើភាគហ៊ុន ប័ណ្ណធានា ឬប្រតិបត្តិការណាមួយ ដែលមានតំលៃហិរញ្ញវត្ថុ

ឃ- កម្មសិទ្ធិបញ្ញា ក្បួនខ្នាតបច្ចេកវិទ្យា កិត្តិនាមជំនួញ និង ចំណេះដឹងផ្សេងៗ

ង- សម្បទានធុរៈកិច្ចមានតំលៃសេដ្ឋកិច្ចដែលទទួលស្គាល់ដោយច្បាប់ ឬតាមកិច្ចសន្យាទាក់ទិននឹងការវិនិយោគ ដោយរួមទាំងសម្បទានសំរាប់ការស្រាវជ្រាវ ឬការធ្វើអាជីវកម្មធនធានធម្មជាតិ។

ការប្តូរទ្រង់ទ្រាយនៃទ្រព្យសម្បត្តិដែលបានវិនិយោគ មិនត្រូវមានឥទ្ធិពលទៅលើចរិតនៃការវិនិយោគ ដែលបានផ្តល់ជូនឡើយ ក្នុងពេលដែលការប្តូរទ្រង់ទ្រាយនោះត្រូវបានឯកភាព និងទទួលស្គាល់ក្រោមមាត្រា ២ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

២- ពាក្យ "ជនជាតិ" សំដៅដល់

(១) រូបវន្តបុគ្គលដែលមានសញ្ជាតិរបស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យា

(២) នីតិបុគ្គលដែលបង្កើតឡើងក្រោមច្បាប់នៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យា។

៣- ពាក្យ "គ្មានការពន្យារពេល" សំដៅដល់ រយៈពេលដែលជាធម្មតាតម្រូវឱ្យមាន សំរាប់បំពេញទំរង់បែបបទចាំបាច់ដើម្បីផ្ទេរប្រាក់។

៤- ពាក្យ "ទឹកដី" សំដៅដល់

ក- ចំពោះព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ៖ ទឹកដីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលរាប់បញ្ចូលទាំងតំបន់សមុទ្រ រួមមាន ខ្ពង់រាបបាតសមុទ្រ និងស្រទាប់ដីក្រោមបាតសមុទ្រ ដែលជាប់នឹងដែនសមុទ្រខាងក្រៅ ហើយដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមានអធិបតេយ្យភាព និងភាតព្វកិច្ចគ្រប់គ្រងតាមច្បាប់ជាតិ និងច្បាប់អន្តរជាតិ ។

ខ- ចំពោះសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ៖ ទឹកដីទាំងអស់ ដែលសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ មានអធិបតេយ្យលើ ឬគ្រប់គ្រងតាមផ្លូវច្បាប់ អនុលោមតាមច្បាប់អន្តរជាតិ ។

៥- ពាក្យ "ផលពីការធ្វើវិនិយោគ" សំដៅដល់ ចំណូលដែលបានមកពីការវិនិយោគ ក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយ ដូចជា ប្រាក់ចំណេញ ការប្រាក់ ផលកំរៃនៃទុន ប្រាក់ចំណេញនៃភាគហ៊ុន កំរៃឈ្នួល និងកំរៃផ្សេងទៀត ដែលទទួលបានដោយស្របច្បាប់ ។

៦- ពាក្យ " រូបិយប័ណ្ណប្រើប្រាស់ដោយសេរី " សំដៅដល់ រូបិយប័ណ្ណ ដុល្លារអាមេរិក, ផោនស្ទែលីងអង់គ្លេស, ម៉ាកអាល្លឺម៉ង់, ហ្វ្រង់បារាំង, យ៉េនជប៉ុន ឬ រូបិយប័ណ្ណផ្សេងទៀត ដែលប្រើប្រាស់ទូលាយក្នុងការទូទាត់ជាអន្តរជាតិ និងដែលធ្វើអាជីវកម្មជាទូទៅនៅលើទីផ្សារប្តូរប្រាក់អន្តរជាតិសំខាន់ៗ ។

មាត្រា ២
ការជំរុញ និង ការការពារវិនិយោគ

១- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗ ត្រូវលើកទឹកចិត្ត និងបង្កើតលក្ខខណ្ឌអនុគ្រោះដល់ជនជាតិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ក្នុងការធ្វើវិនិយោគលើទឹកដីរបស់ខ្លួន ហើយត្រូវផ្តល់ការអនុញ្ញាតដល់ការវិនិយោគនោះ ដោយអនុលោមតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិរបស់ខ្លួន ។

២- រាល់ការវិនិយោគ ដែលធ្វើឡើងដោយជនជាតិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយត្រូវទទួលបាននូវប្រព្រឹត្តិកម្មដោយយុត្តិធម៌ និងសមភាពគ្រប់ពេលវេលា ហើយត្រូវទទួលបាននូវការការពារ និងសន្តិសុខពេញលេញនៅលើទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ។

មាត្រា ៣
បញ្ញត្តិទាក់ទងនឹងប្រជាជាតិទទួលការអនុគ្រោះបំផុត

១- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗ ត្រូវធានាផ្តល់នូវប្រព្រឹត្តកម្មដោយយុត្តិធម៌ និងសមភាព លើការធ្វើវិនិយោគរបស់ជនជាតិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត និងមិនធ្វើឱ្យខូចប្រយោជន៍ដោយវិធានការមិនសមហេតុផល ឬរើសអើងចំពោះប្រតិបត្តិការ ការគ្រប់គ្រង ការថែរក្សា ការប្រើប្រាស់ ការទទួលផល ឬ ការចាត់ចែងវិនិយោគរបស់ជនជាតិទាំងនោះទេ។ ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗ ត្រូវយល់ព្រមផ្តល់នូវការការពារសន្តិសុខគ្រប់គ្រាន់ដល់ការវិនិយោគនោះ។

២- សំខាន់ជាងនេះ ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗ ត្រូវផ្តល់ប្រព្រឹត្តិកម្មលើវិនិយោគនៅគ្រប់ករណី ដែលភាពអនុគ្រោះនោះ មិនតិចជាងអ្វីដែលខ្លួនបានផ្តល់ឱ្យចំពោះការវិនិយោគ ដែលធ្វើឡើងដោយជនជាតិ នៃរដ្ឋទីបីឡើយ។

៣- ប្រសិនបើភាគីជាប់កិច្ចសន្យាមួយ បានផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍ពិសេសដល់ជនជាតិនៃរដ្ឋទីបីណាមួយ តាមរយៈកិច្ចព្រមព្រៀងដែលមានស្រាប់ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងនាពេលអនាគតក្នុងការបង្កើតនូវ សហព័ន្ធគយ សហព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច សហព័ន្ធរូបិយវត្ថុ ឬស្ថាប័នស្រដៀងៗគ្នានោះ ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានោះនឹងពុំត្រូវបង្ខំឱ្យទទួលកាតព្វកិច្ចក្នុងការផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដូចគ្នាខាងលើនេះ ដល់ជនជាតិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀតឡើយ។

៤- ខ្លឹមសារទាំងឡាយនៃមាត្រានេះ នឹងមិនអនុវត្តចំពោះករណីពន្ធដារ នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗទេ។ ករណីខាងលើនេះ នឹងត្រូវគ្រប់គ្រងតាមរយៈសន្ធិសញ្ញាស្តីពីការបញ្ចៀសការបង់ពន្ធត្រួតគ្នារវាងភាគីជាប់កិច្ចសន្យាទាំងពីរ និងច្បាប់ក្នុងស្រុករបស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗ។

មាត្រា ៤
ការដកហូត

ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗ មិនអាចចាត់វិធានការណាមួយ ដើម្បីធ្វើការដកហូតទ្រព្យសម្បត្តិ តាមវិធីជាតូបនីយកម្ម ឬស្ថិតក្រោមវិធានការដកហូតសិទ្ធិណាមួយផ្សេងទៀត ដែលមានឥទ្ធិពលដូចគ្នាទៅនឹងជាតូបនីយកម្ម ឬការរឹបអូស ចំពោះការវិនិយោគរបស់ជនជាតិ នៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀតបានឡើយ លើកលែងតែក្នុងលក្ខខណ្ឌ ដូចខាងក្រោមនេះ :

ក- រាល់វិធានការដែលអនុវត្តសំដៅឱ្យមានការគោរពច្បាប់ ដើម្បីជាផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ដោយស្រប ទៅតាមនីតិវិធីនៃច្បាប់

ខ- រាល់វិធានការដែលគ្មានការរើសអើង

គ- រាល់វិធានការដែលភ្ជាប់ដោយបញ្ញត្តិនានា សំរាប់ការទូទាត់លើការខូចខាតប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាពគ្រប់គ្រាន់ និងឆាប់រហ័ស។ សំណងនេះ ត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើតំលៃទីផ្សារត្រឹមត្រូវនៃការធ្វើវិនិយោគ នៅមុនពេលដែលវិធានការ ដកហូតនេះត្រូវបានដឹងជាសាធារណៈ។ តំលៃទីផ្សារនោះ ត្រូវបានកំណត់ឱ្យសមស្របទៅតាម វិធីសាស្ត្រ ដែលទទួលស្គាល់ជាអន្តរជាតិ ឬប្រសិនបើតំលៃទីផ្សារមិនអាចកំណត់បានទេនោះ ការ ប៉ះប៉ូវនឹងត្រូវកំណត់តាមទឹកប្រាក់សមស្រប ដែលភាគីទាំងពីរបានព្រមព្រៀងគ្នាទៅវិញទៅមក ហើយទឹកប្រាក់នោះអាចផ្ទេរបានដោយសេរី និងគិតជារូបិយវត្ថុដែលអាចប្រើប្រាស់បានដោយសេរី ពីភាគីជាប់កិច្ចសន្យា។

មាត្រា ៥

ការទូទាត់សងចំពោះការខាតបង់

១- ជនជាតិទាំងអស់នៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ ដែលធ្វើវិនិយោគលើទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាង ទៀត ដែលទទួលរងនូវការខាតបង់ដោយសារសង្គ្រាម ឬជំលោះប្រដាប់អាវុធ បដិវត្តន៍ ឬការប្រកាស ដាក់ប្រទេសជាតិក្នុងភាពអាសន្ន ការបះបោរ កុប្បកម្ម ឬភាពចលាចល នៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីម្ខាងទៀត ដែលខ្លួនធ្វើវិនិយោគ នឹងត្រូវបានទទួលពីភាគីជាប់កិច្ចសន្យានោះនូវប្រព្រឹត្តិកម្ម ដូចជា ការសងវិញនូវ សំណង ការទូទាត់សង ឬ ដំណោះស្រាយផ្សេងៗទៀត។

២- ប្រព្រឹត្តិកម្មនេះ មិនត្រូវតិចជាងអ្វីដែលភាគីជាប់កិច្ចសន្យានោះ បានផ្តល់ឱ្យជនជាតិរបស់ខ្លួន ឬជនជាតិ នៃរដ្ឋទីបី ពោលគឺផ្តល់នូវភាពអនុគ្រោះណាមួយ ដែលមានលក្ខណៈប្រសើរជាង។

មាត្រា ៦

ការផ្ទេរ

១- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗ ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិរបស់ខ្លួន ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យមាន ការផ្ទេរដោយសេរី ដោយគ្មានការពន្យាពេលពុំសមហេតុផលនូវអ្វីដែលបានមកពីការវិនិយោគ ដែលធ្វើ

ឡើងដោយ ជនជាតិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ។ ការផ្ទេរនោះត្រូវរាប់បញ្ចូលនូវចំណុចដូចខាងក្រោម តែមិនកំណត់ត្រឹមនេះទេ :

ក- ប្រាក់ចំណេញ ការប្រាក់ ប្រាក់ចំណេញនៃភាគហ៊ុន និងប្រាក់ចំណូលផ្សេងទៀត ដែលបានមកពីវិនិយោគ

ខ- មូលនិធិចាំបាច់

(១) សំរាប់ទិញវត្ថុធាតុដើម ឬសំភារៈបន្ទាប់បន្សំ ផលិតផលពាក់កណ្តាលសំរេច ឬ ផលិតផលសំរេច ឬ

(២) ជំនួសទុនវិនិយោគ សំដៅធានានិរន្តភាពនៃដំណើរការវិនិយោគ

គ- មូលនិធិបន្ថែមចាំបាច់សំរាប់អភិវឌ្ឍន៍ ដំណើរការវិនិយោគ

ឃ- មូលនិធិក្នុងការទូទាត់សង ប្រាក់កម្ចី ចំពោះការវិនិយោគ ដែលទទួលបានការអនុញ្ញាត

ង- កំរៃសួយសារ ឬកំរៃផ្សេងៗ

ច- ចំណូលរបស់រូបវន្តបុគ្គល

ឆ- ចំណូលដែលបានមកពីការលក់ ឬ ការរំលាយក្រុមហ៊ុនវិនិយោគ

ជ- ការទូទាត់សងចំពោះការខាតបង់ ដោយអនុលោមតាមមាត្រា ៥

ឈ- ការទូទាត់សងចំពោះការដកហូត ដោយអនុលោមតាមមាត្រា ៤

២- រាល់ការផ្ទេរណាមួយដែលស្ថិតក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ នឹងត្រូវអនុវត្តតាមរយៈរូបិយប័ណ្ណដែលងាយប្តូរបានដោយសេរី ។ អត្រាប្តូរប្រាក់ចំពោះការផ្ទេរនោះនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ១ នៃមាត្រានេះ នឹងត្រូវធ្វើតាមអត្រាប្តូរប្រាក់ ដែលមានជាធរមាននៅពេលផ្ទេរ ។

មាត្រា ៧

ឧបត្ថម្ភកម្ម

ក្នុងករណីដែលភាគីជាប់កិច្ចសន្យាមួយ បានផ្តល់នូវការធានារ៉ាប់រង ឬកិច្ចព្រមព្រៀងធានាណាមួយការពារ ដល់ហានិភ័យមិនមែនពាណិជ្ជកម្មទាក់ទងនឹងការវិនិយោគ ដែលបានធ្វើដោយវិនិយោគិនរបស់ខ្លួននៅលើទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ហើយការផ្តល់នូវការទូទាត់ជូនវិនិយោគិនក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀង

បាននោះ ភាគីម្ខាងទៀតត្រូវទទួលស្គាល់ការផ្ទេរសិទ្ធិ ដែលមានតំលៃសេដ្ឋកិច្ចរបស់វិនិយោគិននៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យានោះ។ ឧបាទេសកម្មនឹងអាចធ្វើបានសំរាប់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាមួយ ដើម្បីទទួលយកសំណងនៃការទូទាត់សងដែលវិនិយោគិនមានសិទ្ធិទទួល ។ ប៉ុន្តែឧបាទេសកម្មនេះ មិនចាំបាច់តំរូវឱ្យមានការទទួលស្គាល់ពីភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត អំពីគុណសម្បត្តិ ឬបរិមាណទឹកប្រាក់ដែលកើតចេញពីការទាមទារណាមួយឡើយ ។

ដោយគោរពដល់កម្មសិទ្ធិបញ្ញា ឬសិទ្ធិផ្សេងទៀតដែលបានមកពីភាពជាម្ចាស់នៃការវិនិយោគ ឧបាទេសកម្ម នឹងអាចអនុវត្តបានក្រោយពេលដែលតំរូវការផ្នែកច្បាប់សំរាប់ការវិនិយោគរបស់ប្រទេសម្ចាស់ផ្ទះ ត្រូវបានបំពេញ ។

មាត្រា ៨

ដំណោះស្រាយវិវាទរវាងភាគីជាប់កិច្ចសន្យា និងជនជាតិ

១- វិវាទណាមួយដែលកើតឡើងរវាងភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ ជាមួយជនជាតិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ដែលទាក់ទងដល់កិច្ចការវិនិយោគរបស់ខ្លួន នៅលើទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀតនោះ នឹងត្រូវដោះស្រាយដោយមិត្តភាព តាមរយៈការពិគ្រោះយោបល់ និងការចរចា ។

២- ប្រសិនបើវិវាទនោះមិនអាចដោះស្រាយបាន ក្នុងរយៈពេល ៦ ខែ ចាប់ពីពេលជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីសំណាក់ភាគីណាមួយ ដែលស្នើសុំឱ្យមានដំណោះស្រាយជាមិត្តភាពទនោះ វិវាទនោះនឹងត្រូវបញ្ជូនតាមនីតិវិធីច្បាប់នៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាពាក់ព័ន្ធ ឬបញ្ជូនទៅមជ្ឈត្តវិនិច្ឆ័យអាជ្ញាកណ្តាលអន្តរជាតិ ឬទៅរកការសម្រុះសម្រួលអន្តរជាតិ ទៅតាមសំណើររបស់ជនជាតិពាក់ព័ន្ធ។

៣- ក្នុងករណីវិវាទត្រូវបានបញ្ជូនទៅមជ្ឈត្តវិនិច្ឆ័យ ឬទៅរកការផ្សះផ្សារណាមួយ ជនជាតិពាក់ព័ន្ធមានសិទ្ធិដាក់ពាក្យបណ្តឹងនោះទៅ :

ក- មជ្ឈមណ្ឌលអន្តរជាតិទទួលបន្ទុកដោះស្រាយវិវាទវិនិយោគ ក្រោមអនុសញ្ញាស្តីពីដំណោះស្រាយវិវាទ វិនិយោគរវាងរដ្ឋ និងជនជាតិនៃរដ្ឋនានា ដែលបានបើកចំហរការចុះកិច្ចសន្យា នៅទីក្រុងវ៉ាស៊ីនតោនឌីស៊ី កាលពីថ្ងៃទី១៨ ខែមិនា ឆ្នាំ១៩៦៥ សំរាប់ករណីដែលភាគីជាប់កិច្ចសន្យាទាំងពីរបានចូលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះរួចហើយ ឬ

ខ- តុលាការពិសេស ដែលបានបង្កើតឡើងតាមវិធាននៃច្បាប់អាជ្ញាកណ្តាល របស់គណៈកម្មការសហប្រជាជាតិស្តីពីច្បាប់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ (UNCITRAL)។ ការសំរេចរបស់មជ្ឈត្តករ គឺជាការសំរេចចុងក្រោយ ហើយដែលភាគីវិវាទទាំងពីរត្រូវគោរពតាម ។

៤- គ្មានភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ អាចស្វែងរកការសម្របសម្រួលតាមរយៈការទូតបានទេ រហូតដល់កិច្ចដំណើរការនៃការកាត់ក្តីត្រូវបានបញ្ចប់ ឬ ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ ខកខានក្នុងការគោរព ឬអនុវត្តតាមសេចក្តីសំរេចរបស់តុលាការអាជ្ញាកណ្តាល។

មាត្រា ៩

ការដោះស្រាយវិវាទរវាងភាគីជាប់កិច្ចសន្យា

១- វិវាទរវាងភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ដែលទាក់ទងដល់ការបកស្រាយ ឬការអនុវត្តនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវដោះស្រាយតាមរយៈការទូត បើសិនធ្វើបាន។

២- ប្រសិនបើវិវាទនោះមិនអាចដោះស្រាយបាន វិវាទនោះត្រូវស្នើឡើងដោយភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយទៅតុលាការអាជ្ញាកណ្តាល។

៣- តុលាការអាជ្ញាកណ្តាល ត្រូវបានបង្កើតឡើងទៅតាមករណីដោយឡែក១ តាមរបៀបដូចតទៅ : ក្នុងរយៈពេល ២ ខែ ចាប់ពីពេលទទួលពាក្យបណ្តឹង ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយ១ ត្រូវតែងតាំងសមាជិករបស់ខ្លួនម្នាក់ ទៅក្នុងតុលាការអាជ្ញាកណ្តាលនោះ។ បន្ទាប់មកសមាជិកទាំងពីររូប ត្រូវជ្រើសរើសជនជាតិនៃរដ្ឋទីបី ម្នាក់ ដែលមានទំនាក់ទំនងការទូតជាមួយភាគីជាប់កិច្ចសន្យាទាំងពីរ ដោយមានការយល់ព្រមពីភាគីជាប់កិច្ចសន្យា ដើម្បីធ្វើជាប្រធានតុលាការអាជ្ញាកណ្តាល។ ប្រធានតុលាការអាជ្ញាកណ្តាលនេះត្រូវតែងតាំងឱ្យបានរួចរាល់ក្នុងរយៈពេល ២ ខែ គិតពីថ្ងៃដែលសមាជិកតុលាការទាំងពីរ បានតែងតាំងរួចមក។

៤- បើក្នុងរយៈពេលដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខ័ណ្ឌ៣ នៃមាត្រានេះ ការតែងតាំងជាចាំបាច់នោះមិនអាចធ្វើបាន ហើយបើគ្មានកិច្ចព្រមព្រៀងដោយឡែកណាទៀតនោះ ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយ១ អាចអញ្ជើញប្រធានតុលាការយុត្តិធម៌អន្តរជាតិឱ្យធ្វើជាប្រធាន។ ប្រសិនបើប្រធានតុលាការនោះជាជនជាតិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ ឬមិនអាចបំពេញមុខងារនេះបានដោយប្រការណាមួយនោះ អនុប្រធានតុលាការត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យធ្វើជាប្រធាន។ ប្រសិនបើអនុប្រធាននោះ គឺជាជនជាតិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ

ឬមិនអាចបំពេញកិច្ចការខាងលើបាន នោះសមាជិករបស់តុលាការយុត្តិធម៌អន្តរជាតិ ដែលមានឋានៈបន្ទាប់តែមិនមែនជាជនជាតិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ ត្រូវបានអញ្ជើញឱ្យធ្វើជាប្រធាន ។

៥- តុលាការអាជ្ញាកណ្តាលត្រូវកំណត់នីតិវិធីការងារសំរាប់ដំណើរការរបស់ខ្លួន និងត្រូវធ្វើការសំរេចក្តី ដោយការបោះឆ្នោតយកសំឡេងភាគច្រើន ។ ការសំរេចក្តីនោះ ត្រូវមានប្រសិទ្ធិភាពអនុវត្តសំរាប់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាទាំងពីរ ។

៦- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗ ត្រូវទទួលរ៉ាប់រងនូវសោហ៊ុយចំណាយសំរាប់សមាជិកអាជ្ញាកណ្តាលរបស់ខ្លួន និងសំរាប់អ្នកតំណាងរបស់ខ្លួន ក្នុងដំណើរការដំណោះស្រាយវិវាទរបស់អាជ្ញាកណ្តាល ។ សោហ៊ុយចំណាយទៅលើប្រធានតុលាការអាជ្ញាកណ្តាល និងចំណាយផ្សេងទៀត គឺជាបន្ទុកដែលភាគីទាំងពីរត្រូវទទួលរ៉ាប់រងស្មើគ្នា ។ ប៉ុន្តែ តុលាការអាចធ្វើការសំរេចក្តីឱ្យភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយចេញសោហ៊ុយចំណាយច្រើនជាងភាគីម្ខាងទៀត ។ ការសំរេចក្តីរបស់តុលាការ គឺជាការសំរេចចុងក្រោយដែលភាគីទាំងពីរត្រូវអនុវត្តតាម ។

មាត្រា ១០
វិសាលភាព នៃកិច្ចព្រមព្រៀង

កិច្ចព្រមព្រៀងនេះមានវិសាលភាពចំពោះការវិនិយោគ នៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយដែលធ្វើ និងបានទទួលស្គាល់នៅលើទឹកដីនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ ដោយអនុលោមទៅតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិដែលទាក់ទងនឹងវិនិយោគបរទេស ឬច្បាប់ដែលបានធ្វើវិសោធនកម្មជំនួសច្បាប់នោះ ប៉ុន្តែមិនអាចអនុវត្តចំពោះរាល់វិវាទ ការតវ៉ា និង វិវាទផ្សេងទៀត ដែលបានកើតឡើងមុនការចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះឡើយ ។

មាត្រា ១១
ការអនុវត្តន៍បញ្ញត្តិផ្សេងទៀត

ប្រសិនបើបញ្ញត្តិនៃច្បាប់របស់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ ឬកាតព្វកិច្ចក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិ ដែលមានក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន ឬនឹងត្រូវបានបង្កើតនាពេលអនាគតរវាងភាគីជាប់កិច្ចសន្យាទាំងពីរ ដើម្បីបំពេញបន្ថែមលើកិច្ចព្រមព្រៀងបច្ចុប្បន្ន ហើយបានចែងនូវបទប្បញ្ញត្តិមានលក្ខណៈទូទៅ ឬពិសេសសំរាប់ការងារវិនិយោគរបស់ជនជាតិនៃភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ដែលផ្តល់ឱ្យនូវប្រព្រឹត្តកម្មមានអំណោយផលជាងអ្វីដែលបានផ្តល់

ដោយកិច្ចព្រមព្រៀងបច្ចុប្បន្ន បទប្បញ្ញត្តិនោះត្រូវផ្តល់ភាពអំណោយផលបន្ថែមសំរាប់កិច្ចព្រមព្រៀងបច្ចុប្បន្ន នេះដែរ ។

មាត្រា ១២
ការពិគ្រោះយោបល់ និងការធ្វើវិសោធនកម្ម

១- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យានីមួយៗ អាចស្នើឱ្យមានការជួបពិគ្រោះយោបល់លើរាល់បញ្ហា ដែលទាក់ទងនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។ ភាគីម្ខាងទៀតត្រូវផ្តល់ការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះសំណើនេះ ហើយត្រូវផ្តល់ពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ សំរាប់ការពិគ្រោះយោបល់នោះផង ។

២- កិច្ចព្រមព្រៀងនេះអាចធ្វើវិសោធនកម្មគ្រប់ពេលវេលា បើសិនមានការចាំបាច់ ដោយមានការយល់ព្រមពីភាគីជាប់កិច្ចសន្យាទាំងពីរ ។

៣- ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ មានបំណងធ្វើវិសោធនកម្ម ឬកែសំរួលកិច្ចព្រមព្រៀងនេះឡើងវិញ ត្រូវលើកសំណើរជាលាយលក្ខ័អក្សរជាផ្លូវការ ជូនភាគីជាប់កិច្ចសន្យាមួយទៀតតាមរយៈការទូត ។

មាត្រា ១៣
ការចូលជាធរមាន ថេរវេលា និងការបញ្ចប់

១- កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ នឹងចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី១ នៃខែបន្ទាប់ ក្រោយពីបានទទួលការជូនដំណឹងចុងក្រោយជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីភាគីជាប់កិច្ចសន្យាតាមរយៈការទូតថា តំរូវការផ្នែកច្បាប់ក្នុងប្រទេសសំរាប់ការចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវបានបំពេញរួចរាល់ហើយ ។

២- កិច្ចព្រមព្រៀងនេះមានសុពលភាពអនុវត្តរយៈពេលដប់ (១០) ឆ្នាំ ។ សុពលភាពនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះត្រូវបន្តជាធរមាន រហូតដល់ភាគីជាប់កិច្ចសន្យាណាមួយ បានជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅភាគីជាប់កិច្ចសន្យាម្ខាងទៀត ពីគោលបំណងរបស់ខ្លួនថា ចង់បញ្ចប់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។ សេចក្តីជូនដំណឹងពីការបញ្ចប់សុពលភាព នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវចូលជាធរមានរយៈពេលមួយឆ្នាំក្រោយថ្ងៃជូនដំណឹង ។

៣- ចំពោះការវិនិយោគដែលបានធ្វើមុនថ្ងៃ ដែលការជូនដំណឹងពីការបញ្ចប់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះចូលជាធរមាន ខ្លឹមសារនានានៃមាត្រា ១ ដល់ មាត្រា ១២ ត្រូវស្ថិតនៅជាធរមានបន្តសំរាប់រយៈពេលដប់ (១០) ឆ្នាំទៀត ដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃបញ្ចប់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

ជាសាក្សីនៃកិច្ចព្រមព្រៀង តំណាងស្របច្បាប់ដែលរដ្ឋាភិបាលរបស់ខ្លួនបានប្រគល់អំណាចត្រឹមត្រូវ មានសិទ្ធិគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

ធ្វើនៅក្រុងវៀងច័ន្ទ នៅថ្ងៃទី ២៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៨ ជាពីរច្បាប់ដើម ជាភាសាខ្មែរ ភាសាឡាវ និងភាសាអង់គ្លេស ហើយអត្ថបទទាំងនេះមានតំលៃគតិយុត្តិស្មើៗគ្នា ។ ក្នុងករណីមានការបកស្រាយមិនស្របគ្នា អត្ថបទជាភាសាអង់គ្លេស ត្រូវបានយកមកធ្វើជាសំអាង ។

តាងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ហោ ណាំហុង
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេស
និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

តាងនាមរដ្ឋាភិបាល នៃសាធារណរដ្ឋ
ប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ

ថងលុន ស៊ីស៊ុលីត
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេស